

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

16 кастрычніка 2013 г. № 18 (316)

ПАРТНЁРСТВА

Артур РУБІКС:

«ЛАТВІЯ ПАКАЖА ЕЎРОПЕ, ШТО З БЕЛАРУССЮ МОЖНА ПРАЦАВАЦЬ»

У парламентарыяў розных дзяржаў заўсёды шмат тэм для абмеркавання. Але адна з іх падчас сустрэчы старшыні Пастаяннай камісіі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Савета Рэспублікі Святланы Герасімовіч са старшынёй рабочай групы Сазыма Латвіі па супрацоўніцтве з Нацыянальным сходам Рэспублікі Беларусь Артурам Рубіксам гучала часцей за іншыя.

Фота БЕЛТА.

Размова так ці інакш выходзіла на праблематыку мясцовага самакіравання. Напрыклад, падкрэслівалася выключна роля пародных гарадоў, стасункі паміж якімі ўжо сталі надзейным падмуркам міжрэгіянальнага супрацоўніцтва дзвюх краін. Суразмоўцы неаднаразова ўзгадалі вынікі II латвійска-беларускага форуму гарадоў-пабрацімаў, які прайшоў у маі мінулага года ў Даўгаўпілсе. Туды з Беларусі прыбылі прадстаўнікі 37 гарадоў і раёнаў, сярод іх было шмат старшын раённых Саветаў дэпутатаў. З боку Латвіі ўдзельнічала каля 30 кіраўнікоў органу мясцовай улады. Між іншым, іх было шмат і сярод арганізатараў форуму, асабліва ролю ў яго арганізацыі і правядзенні адыгралі Даўгаўпілская гарадская дума і Саюз самакіраванняў Латвіі.

Суразмоўцы адзначалі, што сёння вялікую цікавасць да міжрэгіянальнага супрацоўніцтва праяўляюць мясцовыя ўлады тэрыторый, якія знаходзяцца па абодва бакі мяжы ў прыгранічнай 50-кіламетровай зоне. Для яе жыхароў некалькі гадоў таму былі ўведзены рэжым спрощаўна перамяшчэння мяжы. Гэта паспрыяла развіццю гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва, пашырэнню сувязяў у галіне культуры, турызму і спорту.

Таму ўлады прыгранічных раёнаў не без падстаў разлічваюць як на больш шырокае выкарыстанне пераваг свайго выгаднага геаграфічнага становішча, так і на прэфэрэнцы ад удзелу Беларусі ў Мытным саюзе і Латвіі ў Еўрапейскім саюзе. Невыпадкова на сустрэчы ў Даўгаўпілсе было падпісана пяць новых пагадненняў паміж латвійскімі і беларускімі гарадамі аб усталаванні публічных сувязяў. Патэнцыі прыгранічнага супрацоўніцтва велізарны, падкрэслівалі Святлана Герасімовіч і Артур Рубікс.

Латвія, казаў Артур Рубікс, разумеюць, што ім лёгка накаманана жыць побач з беларусамі, знаходзіцца агульны пункт уззаемадзейня. Латвія ёсць што нам прапанаваць, а мы ў сваю чаргу маем што прапанаваць Латвіі. Дэлегат Сазыма упэўнены: «Латвія павінна паказаць Еўропе, што з Беларуссю можна і трэба працаваць».

З гэтай нагоды парламентарыяў Саіма пад кіраўніцтвам Артура Рубікса ў свой час выступіла супраць уяўлення санкцыі Еўрасаюза ў дачыненні да Беларусі. Тады дэлегаты палічылі, што такі падыход — гэта не вырашэнне пытання, не метадычнае рашэнне, якая мае права на ўласнае бачанне свайго развіцця эканамічнага і палітычнага.

Артур Рубікс нагадаў, што ў парламентарыяў групу па супрацоўніцтве з Нацыянальным сходам уваходзіць амаль усяля частка (23 чалавекі) ад усяля частка дэлегатаў. У сваёй большасці дэлегаты Сазыма станюча ставяцца да нашай краіны, развіцця з ёй кантактаў у розных сферах, а не толькі гандлёва-эканамічнай ці ў галіне транзіту. Як вядома, наша краіна мае магчымасць праз латвійскі парты (напрыклад, Вентспіліск) перамяшчаць шмат грузаў — мільёны тон — сваім спажывцам.

СЕСІЯ ГАРАЧАЯ ДЫСКУСІЯ НА «ГАРАЧУЮ» ТЭМУ

Аляксандр ПУКШАНСКІ

На чарговай сесіі Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў нечакана разгарнулася дыскусія на, бадай, «вечную» тэму: чаму людзі гінуць на пажарах і што трэба зрабіць, каб гэтага пазбегнуць?

Першым на сесіі абмяркоўвалася пытанне аб папярэджанні гібель і траўматызму людзей пры ўзнікненні пажараў і іншых надзвычайных сітуацыяў.

Дэпутат Васіль ЧОКАН, начальнік Віцебскага абласнога ўпраўлення па надзвычайных сітуацыях, агучыў статыстыку. Высветлілася, што сёлета адбылося менш пажараў, чым летась. Паводле аператыўных звестак, загінуў 101 чалавек — на 6 менш, чым за аналагічны перыяд мінулага года. Асноўная прычына гібель — неасцярожнасць пры абыходжанні з агнём, а таксама парушэнні правілаў карыстання пячымі прыладамі.

Дарчы, як высветлілася, колькасць арганізацый, якія аказваюць паслугі на рамонце печу, сёлета зменшылася. Узнікае лагічнае пытанне: чаму, напрыклад, прадпрыемствы не хочучь зарабіць на аказанні такіх паслуг? У ліку праблем прафілактычнай працы — і недахоп сродкаў на ўстаноўку апаўшчальнікаў, пералічэнне на гэтую і іншыя мэты грошай толькі напрыканцы года...

Аляксандр АЦЯСАУ, старшыня Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў, выслушаўшы даклад, нагадаў, што ў вобласці не шкадоць грошай на супрацьпажарныя мэты.

Што датычыцца пажарнай бяспекі, з раённых бюджэтаў не ўрэзалі ні капейкі. У адпаведным раённым аблвыканкама ўсё распісана: у якой вёсцы сёлета вадаём неабходна выкапаць, дзе пажарныя гідранты патрэбны і гэтак далей... Чаму такі роскід у колькасці пажараў і ахвяр? Адны раёны амаль што на нулі, а іншыя — на «вышыні»? Недапрацоўка вашай службы? — запытаў старшыня абласнога Савета.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

АПТЫМІЗАЦЫЯ

Фота Анатона КЛЕЦЬЧУКА.

НЮАНСЫ ЧАКАЮЦЬ УДАСКАНАЛЕННЯ

Вынікі аб'яднання тэрыторый будуць відаць праз год

Да 1 ліпеня гэтага года ў Слуцкім раёне функцыянавала 18 сельскіх Саветаў. Пасля ўзбуйнення іх засталася 14.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ

Пры рэарганізацыі прытрымліваліся аднаго з галоўных праблематых: каб межы сельсаветаў супадалі з межамі сельскагаспадарчых прадпрыемстваў, — канстатуе старшыня раённага Савета дэпутатаў Віктар РАЖАНЕЦ. Яшчэ адзін нюанс: вёска Бранавічы перайшла пад юрысдыкцыю горада, паколькі знаходзіцца блізка ад яго, у межах калёвага дарогі. У выніку давалася памяншаць назвы некаторых вуліц, якія мелі аднайменную назву з гарадскімі.

Што прынёсла аптымізацыя, у прыватнасці, Слуцкаму раёну. На думку Віктара Аляксеевіча, узбуйненне адміністрацыйна-тэрытарыяльных адзінак дадало клопату пярэчымым узроўню. Напрыклад, Знаменскі сельсавет павялічыўся на цэлы гаспадарку — цяпер іх тут тры. Значна ўзрастае і колькасць жыхароў — значыць, і клопатаў у старшын сельскіх Саветаў прыбавілася. Гэта добраўпарадкаванне населеных пунктаў і

могілак, дапамога пенсіянерам і шмат чаго іншага. Бясспрэчна, ахапіць увагай усіх і кожнага цяпер значна цяжэй. Разам з тым, ліміт бензіну на прабег машыны застаўся ранейшы.

На думку Віктара Ражанца, на раённым ці абласным узроўні змены адбыліся, можа, нават у лепшы бок: паменела справядчаснасці. Калі раней трэба было «падбіваць статыстыку» па 18 сельсаветах, цяпер толькі па 14. Але, думаецца, рэарганізацыя дадала і яму лішняга галаўнога болю. Што рабіць з будынкам сельвыканкама, якія вызваліліся? У саветыя часы, як правіла, яны размяшчаліся пад адным дахам з канторай ці праўленнем мясцовых калгасаў. Гэтыя памяшканні ўзводзілі за свае сродкі сельгаспрадпрыемстваў. З цягам часу сельвыканкамы аформілі на выдзеленую плошчу тэхпашпарт, статыстычныя дакументы, узялі на свой баланс. А цяпер не могуць бясплатна перадаць былыя гаспадарам тое, што было пабудавана за іх жа сродкі. Былыя плошчы Ленінскага, Знаменскага

сельскіх Саветаў, якія месціліся разам з канторамі гаспадарак, мяркуюць ім і перадаць. Паўстайскі сельскі Савет знаходзіўся ў адным памяшканні з былой канторай сельскагаспадарчага прадпрыемства. Сёння тут пакой арандуе аддзяленне паштовай сувязі. Пасля аб'яднання гаспадарак узнікла праблема з аплатай за ацяпленне будынка. Але закрываць пошту ніхто не збіраецца. Хутчэй за ўсё, яна будзе перанесена ў іншае месца... Памяшканне былога Маяйскага сельвыканкама стайць асобна, сельгаспрадпрыемства на яго відуў не мае. Будынак знаходзіўся ў нармальным стане і будзе выстаўляцца на аукцыён. Вядома, ён знаходзіцца не побач з горадам, але гаспадар, хутчэй за ўсё, знайдзецца: у раёне актыўна развіваецца прыватны бізнес.

Што датычыцца штатаў сельвыканкамаў, яны скараціліся на 5 чалавек. Хтосьці выслабаныя пайшоў на пенсію, а нехта ўладкаваўся ў іншыя арганізацыі...

— Пры першай хвалі ўзбуйнення сельсаветаў мы практыкавалі

раз на тыдзень прыём насельніцтва старшынёй, кіраўніком справамі, спецыялістамі непасрэдна з выездам на месцы, у ранейшыя цэнтры сельсаветаў. Такім шляхам, відаць, пойдзецца і цяпер. Гэта, на маю думку, найлепшы варыянт, — канстатуе Віктар Ражанец.

Што тычыцца сацыяльнай інфраструктуры, то яна ў працэсе аптымізацыі цалкам захавалася. Карпатліва прадумваліся і пытанні транспартных зносін з узбуйненымі адміністрацыйна-тэрытарыяльнымі цэнтрамі. Напрыклад, у калектыўным вярочэ жыхары Ленінскага сельсавета прасілі захаваць цэнтр сельсавета ў аграгарадку Леніна. Разам з тым, Леніна — аддалены населены пункт, што гранічыць з Капальскім раёнам. І вядома, што жыхарам некаторых вёсак было б складана дабірацца да адміністрацыйнага цэнтра. У сваю чаргу, паступіла прапанова жыхароў зрабіць адміністрацыйны цэнтр аб'яднаных сельсаветаў у вёсцы Селішча.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ДОБРАЯ СПРАВА

НАВОШТА ЛЮДЗЯМ КРЫНІЦЫ?

Асобныя старшыні сельсаветаў на працягу ўсёй сваёй працоўнай дзейнасці не выходзяць за рамкі інструкцыі, спакойна выконваюць прапісаную службовымі абавязкамі работу, спраўна пішуць паперы і знаходзяцца на добрым рахунку. Калі ж пры гэтым кіраўнік уважліва ставіцца да людзей, па магчымасці вырашае іх праблемы — гэта ўжо нямае. І ёсць спадзяванне, што такі кіраўнік мясцовай улады пакіне пра сябе добрую памяць.

А вось Барыс Данілюк, акрамя звычайнай сельсаведацкай работы, асабіста абсталёўвае, упрыгожвае асобныя часткі зямлі на тэрыторыі свайго адміністрацыйнага адзінкі, каб яны служылі людзям і радавалі іх. Барыс Данілюк — старшыня Агародніцкага сельсавета ў Кам'янецкім раёне. Агароднікі знаходзяцца на працягу ад горада Высокае, і ў гэтай мясцовасці зямля асабліва багатая на крыніцы. У адным толькі Агародніцкім сельсавеце іх налічваецца сем, а старажылы ўзгадваюць і больш жывых водных струменяў, якія наталілі смагу маленькіх пастушоў або грыбнікоў.

Крыніцы ў Агародніках ведалі здаўна. Яшчэ тудэйшы святар-нябожчык айцец Сцяпан расказваў некалі старшын сельсавета, што яго бацька спадрэку піў ваду з гэтай крыніцы і сыну сваёму казаў пра яе гонасцях: маўляў, змяшчае шмат серабра. Адкуль сяляне ў пачатку мінулага веку ведалі пра серабро ў саставе вады, Барыс Данілюк цяпер толькі гадае. Але ж урочышча Аляксандраў, дзе цяпер разраслася вёска, было некалі сядзібай роду Патоцкіх, сюды прыежджалі дзіяцкія ў мянтку пісьменныя людзі. Так што гэта магла быць дастаткова кампетэнтная інфармацыя.

му крынічку «адзелі» ў калодзеж, вывелі струмень для ахвотных набраць вады і напіцца, адвядлі ўбок ручаіну.

Цяпер Барыс Аляксандравіч успамінае супадзенні — знакі, якія хочаш можна назваць, але ён перакананы, што яны падаваліся нездарма. Калі закончалі асноўныя работы па добраўпарадкаванні, працавалі ўсёй сям'ёй. Апоўдні пайшлі дадому перакуючы, збіраліся быць там не менш за гадзіну. Але не паспелі гаспадар як след пад'есці, як закарцела вярнуцца назад, нешта нібы з хаты выштурхнула. «Прыходжу назад да крыніцы, а ў небе клін жураўлеў — налічыў больш за 80 птушак. Зрабілі над гэтым месцам тры кругі і з курльканнем паляцелі. Усе, хто дапамагаў, казалі, што быў добры знак», — успамінае Барыс Аляксандравіч.

Падчас устаноўкі крыжы наогул усе здзівіліся, калі не скажаць больш. Дзень быў ясны, на небе — ні аблачкі, вобласці выстравіліся на дзяля гледзе. Як толькі крыж узнялі і залілі бетомам аснову, дачка Барыса Аляксандравіча зірнула ўгору. А ў небе «пракладзены» лініі, падобныя на след ад самалёта — у форме правільнага крыжы. Тут ужо ўсе прысутныя ў адзін голас выказаіліся, што Бог бласпяўляе добрую справу.

Цяпер на падыходзе да крыніцы стайць крыж, два разы на год яго ўпрыгожваюць жанчыны, а ў дзень святаго Панцеляйма малебен служыць мясцовы святар. Тут часта спыняюцца машыны, людзі бяруць ваду бутлямі, бітонамі, каністрамі. Хто пакідае стужачку на крыжы ў знак падзякі, а хто... збівае наверхшы на сляпах ці іншым чынам апаганьвае чыстае месца. Але мясцовыя людзі ўсё выпраўляюць, прыбіраюць, вымятаюць, і хулігані, здаецца, нарэшце пакінулі гэтак месца ў спакоі.

Аднойчы ля крыніцы спынілася машына з прыезджымі. Старшыня сельсавета разгаварыўся з гасцямі. Жанчына сказала, што яна мае здольнасці да вызначэння ўзроўню энергетыкі, дык вось, на яе погляд, вакол крыніцы існуе вельмі моцнае станючае энергетычнае поле. І сам Барыс Данілюк заўважаў, што пасля вялікай стомы, стрэсу яго цягне менавіта сюды. Пасядзіў ля крыніцы чвэрць гадзіны — і нязменна адчувае палёгку.

Дзень быў ясны, на небе — ні аблачкі... Як толькі крыж узнялі і залілі бетомам аснову, дачка Барыса Аляксандравіча зірнула ўгору. А ў небе «пракладзены» лініі, падобныя на след ад самалёта — у форме правільнага крыжы.

Вось для гэтага і патрэбны крыніцы, каб атрымаць асалоду ад прыгажосці прыроды, ад чысціні вады, ад глыбіні думак, якія тут наземна прыходзяць. Кіраўнік сельсавета ведае, чым зоймецца, калі пойдзе на пенсію: будзе ўладкоўваць і даглядаць крыніцы. Для гэтага з'явіцца шмат часу, а Барыс Аляксандравіч захапляецца разбой па дрэве, можна будзе выразаць адмысловыя брані, іншыя ўпрыгажэнні. І яшчэ адным назіраннем падзяліўся старшыня. Раней ён меў праблемы са страўнікам. Калі ж з добраўпарадкаваннем крыніцы цалкам перайшоў на ваду з яе, на тую немач забыўся.

Не адна агародніцкая крыніца дзеліцца з людзьмі вадою. Ёсць таксама крыніца ў Такарах — гэта вёска амаль на самай дзяржаўнай мяжы з Польшчай. Ва ўрочышчы Павукі рыхтуецца да асвячэння храма-капліца, узведзены на месцы былой царквы. Там некалі была вёска Павукі, якой даўно няма. А ў 60-х гадах разабралі-разбурылі

царкву, што некалькі вёскаў стаяла на ўзвышшы над возерам. Мясцовыя жыхары расказваюць, як трагічна склаўся лёс у тых, хто бурый святынні. У ісе гады людзі нібы адчувалі сваю агульную адказнасць за далёкія падзеі. Вось і сабралі грошы грамадой, знайшлі спонсараў, пабудавалі капіцу, якая цягне на невялікую цэркваў, дзе можна будзе здзейсніць службы.

Усім магчымымі спосабамі трэба вяртаць людзей да духоўнасці, — разважае старшыня сельсавета. Мы страцілі нешта вельмі важнае ў справе выхавання моладзі. Таму і маем вандаляў-разбуральнікаў, якія, можа, нават не са зла, а проста ад няма чаго рабіць ідуць і снуюць слупы ля крыніцы. Яшчэ пару гадоў таму на нашым вясковым стадыёне вечарамі было пянона дзясці, падлеткаў, прыходзілі і дарослыя. Цяпер ціха, ніхто не ганяе мяч, усе сядзяць дома, гуляюць у вярталіны, бывае, не лепшы гульні.

А вакол агародніцкай крыніцы ўжо ажываюць легенды і паданні. Бабулі ўспамінаюць апаведы сваіх бабуль і перадаюць унучкам. Так, даўным-даўно гэту крыніцу звалі крыніцай дзячых закаханых. Калі сюды прыходзіць закаханая пара, лічыцца, што ім трэба паціць вады і пацалавацца. А Барыс Аляксандравіч, так бы мовіць, у тэму знайшоў валун, назваў яго — Алечыны камень, акурат такі, як на карціне Васнецова. Ну гэта ўжо для тых, хто мае жаданне паплакаць над нешчаслівым каханнем. На жаль, у жыцці так нрэдка бывае.

Хто ж хоча папрасці ў крыніцы здароўя, жадуць так, як вучылі старыя: «Зямля-Ульянка, вада-Таццянка, дай вады ад ускай бяды».

Святлана ЯСКЕВІЧ. Кам'янецкі раён.

На здымках: Барыс Данілюк.

III форум беларускіх і латвійскіх пародных гарадоў, магчыма, пройдзе ў Нясвіжы.

Старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі таксама раскажала пра дзейнасць Савета па ўзаемадзейнічанню мясцовага самакіравання пры Савете Рэспублікі Нацыянальнага сходу, яго захадах па ўдасканаленні работы мясцовай улады.

Яе роля, былі адзіныя ў думцы суразмоўцы, будзе з часам толькі ўзрастаць у сферах двухбаковых адносін паміж краінамі. Таму парадок для наступнага форуму беларускіх і латвійскіх гарадоў абяцае быць насычаным. Магчыма, ён пройдзе ў Нясвіжы. Нагадаем, першы форум адбыўся ў Віцебску і прайшоў з вялікім поспехам. Залогам поспеху будучай сустрэчы прадстаўнікоў гарадоў-партнёраў можна лічыць плённае супрацоўніцтва дэлегатаў Нацыянальнага сходу Беларусі з парламентарыяў групы Сазыма Латвіі. Дзякуючы намаганням парламентарыяў пашыраюцца і міжрэгіянальныя сувязі.

Леанід ТУГАРЫН.